

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Minime tutam esse conscientiam, ubi suspaectae mulieris cohabitatio
arguit impudicitiam cap. xxiiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE MALE PROFITEN. RELIGIO.

D.Hieronymus) qui uenerationi habet sacerdotes Christi, nec detrahit gradui, per quem factus est Christianus. Sed monachorum claustra relinquentes, ad nostros in seculum reuertamur.

Minime tutam esse conscientiam, ubi suspe
cta mulieris cohabitatio arguit impu
dicitiam, Cap. XXXIII.

Sunt autem quodam ex nostro ordine adeo parum curantes bene, maleve de se dicatur, ut nullis legibus, et nullo uel famae, uel honestatis amore, ab interdictarum mulierum consortio subducere sese uelint. Quin imo patrocinia turpitudinis sub honestis nominibus aut charitatis, aut necessitatis, aut cognationis improbe sibi effingit atque uideri uolunt honeste, & caste uluere, quoniam ab omnibus uulgo habeantur impudici. Quanta uero, & quam turpia ex eiusmodi suspecta cohabitatione quotidie pullulent opprobria, et quam mala in populis cōcipiat opinio propterea contra clericos, nemo est qui nesciat, nisi qui ex assuetudine malii obduratorum ad obtrectantium uoces, & didicerit probra, & contumelias nihil plus facere, quam aut manes crepus, aut uoces balbutientis infantiæ. At qui uero si recte sapimus, tam æquum est nos resista facere, quam facile carpere nos uulgo solet, atque huius morbo pro se quisque nostrum mederi maxime debet, et ea præstare, quæ non tantum culpa quacunque insigni uacet, sed etiam uel tenuissima suspicione turpitudinis: ut (iuxta illud) Benefacientes obmutescere faciamus imprudentium hominum ignorantiam. Sed nec princeps quoque apostolorum Petrus omnem conscientiam probat: sed eam tantum quæ cum modestia, & timore bona esse cognoscitur. At enim conscientiam habentes bona, ut ex eo quod detrahunt de uobis confundantur. Nam nihil iniquius murmure, & iudicio populari: quod proli-

• Pet. 2

• Pet. 3.

bito in quemq; grassatur, & rumorem quantumlibet ua
 num effuse pro comperto publice, palamq; disseminat.
 Quo circa nullum est aduersus calumniantium morsus
 magis præsentaneum remedium, quam minima quaq;
 non solum culpa, sed et suspitione culpæ uacare. Propte
 rea procurandum nobis est, non tantum ut pudice uiua
 mus, (et si id imprimis omnibus præstandū est) uerum
 etiam ut bonum habeamus testimonium ab eis qui fo
 tis sunt: ut quicquid a nobis agitur, tum optimi cuiusque
 iudicio, tum etiam multitudinis testimonio comprobē
 tur. Populo enim scenæ; (ut dicetur) seruendum est.
 Conscientia quidem satis est nobis: sed pro aliis etiam fa
 ma boni nominis necessaria est. Utunque ergo haben
 dum, pro nobis quidem conscientia, pro aliis uero hone
 sta, & sincera fama: quam, quicunq; tantum sibi, conscientiæ
 suæ confidit, ut negligat, crudelis certe est, atq; inhu
 manus: et is præsertim, qui apostolicum locum tenet: cui
 q; dictum est: Luceat lumen uestrū coram hominibus: ut ^{Math. 5.}
 videant opea uestra bona et glorificant patrem uestrum,
 qui in coelis est. Spectaculum nanque facti sumus mun
 do, angelis, et hominibus: ut ait Apostolus. Informoso
 quidem corpore, non ulcus, aut struma solum, sed & næ
 sus, & exigua quaueis macula solet esse dedecori. Parū
 profecto prodest nos castos esse nobis, si interim nostra
 culpa impudici habeamur uulgo ab omnibus. Nempe ^{2 Cor. 8}
 oportet (ut scribit Apostolus) prouidere bona non solū
 coram Deo: sed etiam coram omnibus hominibus. Et ^{2 Cor. 8}
 rursum alibi. Bonus inquit, odor simus Deo in omni lo
 co. Quantopere uero entendum nobis sit, ne quid scan
 dali nostra causa fratribus nostris occurrat, idē nos opti
 me suo exemplo docethis uerbis. Si esca (inquit) fratre
 meum scandalizat, non comedam carnem in æternum,
 ne fratrem meum scandalizem. Non enim tam refert
 quid, aut qua mente quicquam faciamus: quam quo
 modo hoc factum alii, & præsertim uulgs accipient,

DE MALE PROFITEN. RELIGIO.

8 COR. 8

Siquidem parum momenti affert ad ædificationem populi, si probus, ac castus tibi sis, nisi talis etiam habeatis. Nam longe sane præstat, quo ad negocium fidei, eos, a quibus exempla recte uiuendi sumenda sunt, esse opinio nis honestæ, et à cunctis laudari: quam rem ipsam habere bonam, atque uulgo damnari. Quam ob rem tum demum scias conscientiam tuam tutam esse, quum occasiōnem male de te sentiendi nullā præstes alicui: quū q̄ ita uiuas, ut ne scintilla quidē ex moribus desiliatuis quæ sinistri cuiuspam rumoris tibi confiare possit incendium: alioqui in iqui irasperis obrectatoribus, quum eis ipsis obrectandi tu ipse somitem sumministres. Expedit ergo si quid mali dicitur de nobis, omnes occasions mali illius quodcumq; illud fuerit, præcidere: statim: contra uero si quid boni dicitur, occasions omnes omnino studio ac solicitudine augere ad dei gloriam. Nam esto, & conscientia tua nullum peccati uulnus habet: habet tamen sparsus rumor ignominiae cicatricem, quam ostentat pro uulnere: quoniam difficile est homini uel iusto eos, qui sceminarum consortio delectantur, non iudicare impudicos. Consule ergo famæ, et salua sit tibi undeq; et continentia, et Integritatis opinio, ut ea cu etis tam foris, quam domi luceat. Lucebit autem ut uolumus, si bene nota, ac probata æquis simul atq; inquis fuerit tuæ uitæ ratio: ac si cunctis ita publice, palamq; cōfiterit, ut ne fingere quidem quisquam audeat de te cōmen, quod nulli putet posse esse probabile.

Quam uolentam pariat suspicionem ultri mulierisq; consortium Cap. XXV.

Hic fremat, & murmurat qui uis licet, dicam tam quod sentio, et quod negari ulla ratione non potest. Quoniam modo queso poterunt illi ipsi aut excusare culpam, aut dissimulare flagitium, qui